

Seat No. : _____

MA-II-25
April-2007
Geography
Paper-V (Entire)
(Climatology & Oceanography)
(New Course)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 100

- સૂચના :** (૧) જરૂર જણાય ત્યાં સ્વચ્છ આકૃતિ દોરો.
(૨) પરીક્ષાર્થીઓ દુનિયા અને દેશોના કોતરેલા નકશાઓનો ઉપયોગ કરી શકશે.
(૩) દરેક પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

૧. વાતાવરણના ઉદ્ભવની ચર્ચા કરો, અને તેની સ્તર રચના તેના વાયુઓના બંધારણના સંદર્ભમાં સમજાવો. (૨૦)

અથવા

સૂર્યાઘાત અને તાપમાનનો અર્થ સમજાવો અને સૂર્યાઘાતના વિતરણને અસર કરતાં પરિબલો યોગ્ય દૃષ્ટાંતથી ચર્ચો.

૨. ભારતીય મોસમી આબોહવાનો ઉદ્ભવ સમજાવો. (૨૦)

અથવા

નોંધ લખો :

- (A) થોર્નવેઈટનું વૈશ્વિક આબોહવાનું વર્ગીકરણ.
(B) મધ્ય અક્ષાંશવૃત્તોના ચક્રવાતો.

૩. નોંધ લખો : (૨૦)

- (A) સાગરતળની ખાઈઓ.
(B) બંધિયાર સમુદ્રોની ક્ષારતા.

અથવા

નોંધ લખો :

- (A) એટલેન્ટિક મહાસાગરના પ્રવાહો.
(B) સાગર તળના નિક્ષેપો.

૪. પ્રશ્નોના જવાબ લખો : (૨૦)

- (૧) ડાના અને ડાર્વિને સૂચવેલા પરવાળાના ખરાબાનો સિદ્ધાન્ત સમજાવો.
- (૨) દરિયાઈ જૈવિક પર્યાવરણની લાક્ષણિકતાઓની ચર્ચા કરો.

અથવા

સાગરજલની જીવસૃષ્ટિ વિષે માહિતી આપી, તેના આર્થિક ઉપયોગોનું વર્ણન કરો.

૫. ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈપણ બે) (૨૦)

- (૧) ખેતી અને પશુપાલન ઉપર આબોહવાની અસરો.
  - (૨) આબોહવા અને પરિવહનના માર્ગો.
  - (૩) વ્યવહારૂ આબોહવાશાસ્ત્રની ઉપયોગિતાઓ.
  - (૪) સાગર સંપત્તિના ભંડાર તરીકે.
-

Seat No. : _____

MA-II-25
April-2007
Geography
Paper-V (Entire)
(Climatology & Oceanography)
(New Course)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 100

- Instructions :** (1) Draw neat diagrams wherever necessary.
(2) Candidates are allowed to utilise map stencils of World and Country wise.
(3) **All** questions carry equal marks.

1. Discuss the origin of the atmosphere and explain its stratification with reference to the composition of gases. **(20)**

OR

Explain the meaning of insolation and temperature, and discuss the factors affecting the distribution of insolation with suitable examples.

2. Explain the origin of Indian monsoon wind systems. **(20)**

OR

Write note on :

- (A) Thornwait's classification of world climate.
(B) Mid latitude cyclons.

3. Write note on : **(20)**

- (A) Submarine Canyons.
(B) Salinity of land lock seas.

OR

Write note on :

- (A) Currents of Atlantic ocean.
(B) Ocean deposits.

4. Write answers of question : (20)

- (1) Explain the theory of coral formation as suggested by Dana-Darwin.
- (2) Discuss the salient features of biological environment.

OR

Give an information of biosphere of ocean water and describe its economic utilities.

5. Write short note on : (any **two**) (20)

- (1) Effects of climate on agriculture and livestock rearing.
  - (2) Climate and transportation.
  - (3) Applied climatology.
  - (4) Ocean as storehouse of resources.
-